

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2024 – 2025

Limba și literatura maghiară maternă

Numele:

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

I. TÉTEL

(60 punct)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

Tanácsok kutyatartóknak

Nem számít, hogy kutyáját tenyésztőtől vásárolja, vagy egy állatmenhelyről fogadja örökbe, ha valaki ilyen lépésre szánja el magát, jobban teszi, ha felkészül.

Aki az állatmenhelyről fogad örökbe kutyát, nagy felelősséget vállal. Az állatmenhelyek fenntartói a kutyák örökbefogadására meghatározott feltételeket szabnak. Mindenekelőtt a családtagoknak kell egyetérteniük az örökbefogadásban. Amennyiben kertes házban él, úgy kell kialakítania az udvart, hogy a kutya ne szökhessen ki. Ha a gazdi családjában kisgyermek is élnek, akkor ennek megfelelően kiegyensúlyozott kutyát válasszon!

A kutya idegen világba lép, amikor megérkezik otthonába, így időre van szüksége ahhoz, hogy megszokja az új környezetet. Biztosítsa ezt az időt a számára!

Egy kutya örökbefogadásával kötelezettségek járnak, tehát a gazdinak változtatnia kell az életmódján, időbeosztásán. A felelős gazdi rendszeresen ápolja a kutyáját, sétál és játszik vele. Erre időt kell szánnia. A kiskutyák még több időt igényelnek a nevelési feladatok miatt.

Azzal sem árt tisztában lenni, hogy egy kutya bizony sokba kerül. Az eledel, az ápolás és az állatorvosi költségek mind kiadást jelentenek, de a kutyaadóról sem feledkezhetünk meg, egyes városokban ugyanis a kutyatartóknak komoly összeget kell fizetniük az önkormányzatnak. Emellett a kutyához jár egy alapfelszerelés is: szüksége van egy fekhelyre, pórázra és nyakörvre, ápolási eszközökre és játékokra. Mindez egy szép nagy összeget tesz ki. Mielőtt örökbe fogadna egy kutyát, gondolja át, hogy megengedheti-e magának anyagilag!

Fontos a megfelelő név megtalálása is. Egyre többen vágnak egyedi kutyanévre, ezért pár éven belül a klasszikus neveket felválthatják a feltűnőbbek. Névadásnál a gazdi tartson szem előtt néhány fontos szempontot:

1. A kutyanévnek illenie kell a kutya jelleméhez, neméhez és fajtájához. Mielőtt elnevezi a kutyáját, próbálja megismerni a jellemét, hogy minél hozzaillőbb nevet választhasson neki!

2. Mivel a kutyák nagyon figyelnek a hangzásra, érdemes számukra könnyen felismerhető és kimondható nevet választani. A kemény hanggal kezdődő és magánhangzóra végződő nevek például tisztán hallhatóak a kutyák számára (pl. Buksi). Általánosságban véve az egy és két szótagból álló nevek a legjobbak.

3. A név semmiképp sem hasonlíthat a parancsszavakra, különben a kutyák könnyen összetévesztik majd a nevüket a nekik szóló utasításokkal (pl. Ida és Idel!).

5. A névváltoztatást igyekezzen elkerülni, mivel a kutyák rövid idő alatt megszokják a nevük sajátos hangzását, az átszokás pedig sok időbe és energiába kerülhet.

6. Abban, hogy a fiatal, illetve új kutyák megszokják nevüket, segít, ha valami pozitív dologgal kötjük össze annak kimondását, pl. az első napokban a gazdi simogatás és dicséret közben mondja ki a kutya nevét. Ezek meghitt, érzelmes pillanatok.

(A zooplus.hu bejegyzései alapján)

Vărszsolj a fenti szöveghez kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

A.

1. Milyen alapfelszerelésre van szüksége a kutyának? Írj ki a szövegből 4 példát!

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____

4 pont

2. Miért szabnak feltételeket az állatmenhelyek fenntartói a kutyák örökbefogadóinak? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

- a. azért, mert az állatmenhelyekre bekerült kutyák sokba kerülnek;
- b. azért, mert a leendő gazdák felelősek lesznek a kutyáikért;
- c. azért, mert az örökbeadott kutyák nem fajtiszták;
- d. azért, mert sokkal több örökbefogadó van, mint kutya.

A helyes válasz betűjele: _____

2 pont

3. A kutyák gyakran szöknek ki a kertes házak udvaráról. A következő megoldásjavaslatok közül melyik a legkevésbé alkalmas arra, hogy ezt a problémát megoldja? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

- a. úgy kell kialakítani az udvart, hogy a kutya ne szökhessen ki.
- b. körbe kell keríteni a kutyának egy területet az udvaron, ahonnan nem szökhet ki.
- c. nagyobb udvart kell biztosítani a kutyának.
- d. meg kell erősíteni az udvart körülvéő kerítést.

A helyes válasz betűjele: _____

2 pont

4. Mit kell figyelembe vennie a gazdinak, amikor nevet választ a kutyájának? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

A gazdinak figyelembe kell vennie, hogy a név találjon a kutya ...

- a. korához, méretéhez, színéhez
- b. fajtájához, neméhez, jelleméhez
- c. szőréhez, füléhez, farkához
- d. fekhelyéhez, pórázához, nyakörvéhez

A helyes válasz betűjele: _____

2 pont

5. Társítsd a szereplőket a hozzájuk kapcsolódó információkkal a szöveg alapján! Írd a helyes válaszok betűjelét a táblázat üres rovataiba!

Szereplők:

- 1) a kutyák
- 2) a felelős gazdik
- 3) a gazdi családtagjai
- 4) a kertes házban élő gazdik
- 5) a kisgyermekes gazdik
- 6) az állatmenhelyek fenntartói

Információk:

- a. úgy kell kialakítsák az udvart, hogy a kutya ne szökhessen ki
- b. a kutyák örökbefogadására meghatározott feltételeket szabnak
- c. időre van szükségük ahhoz, hogy megszokják az új környezetet
- d. egyet kell hogy értsenek az örökbefogadásban
- e. megfelelően kiegyensúlyozott kutyát kell hogy válasszanak
- f. rendszeresen ápolják kutyájukat, sétálnak és játszanak vele

A helyes válaszok:

1)	
2)	
3)	
4)	
5)	
6)	

6 pont

6. Írd a következő kijelentések betűjelét a táblázat megfelelő rovatába!

- a. A kiskutyák a felnőtt kutyáknál több időt igényelnek a nevelés miatt.
- b. 2024-ben a legnépszerűbb kutyanév a Rex, Lord és Lucky volt.
- c. Ha gyermek van a családban, semmilyen kutyát sem ajánlott tartani.
- d. Vannak városok, ahol nem kell kutyaadót fizetni.

1) igaz, a kijelentés szerepel a szövegben	
2) igaz, a kijelentés tartalmára következtetni lehet a szöveg információi alapján	
3) a szöveg információi alapján hamis	
4) erre vonatkozóan a szöveg nem tartalmaz információkat	

4 pont

7. Értelmezd az alábbi szavakat/kifejezéseket a szöveg alapján!

kutyaadó _____

megengedheti magának anyagilag _____

hozzáillő név _____

parancsszó _____

4 pont

8. Te jó gazdija vagy/lennél egy kutyának? Fejtsd ki válaszod 3–4 mondatban a szövegbeli információkat felhasználva!

6 pont

B.

1. Kire/mire utalnak az alábbi mondatokban aláhúzott nyelvi elemek? Írd a helyes válaszok betűjelét a vonalakra!

1) ... ennek megfelelően kiegyensúlyozott kutyát válasszon!

- a. annak, hogy a családtagok egyetértenek az örökbefogadásban
- b. annak, hogy a gazdi kertés házban él
- c. annak, hogy a kutya ne szökhessen ki
- d. annak, hogy a gazdi családjában kisgyermek is élnek

A helyes válasz betűjele: _____

2) Emellett a kutyához jár egy alapfelszerelés is.

- a. az eledel, az ápolás, az állatorvosi költségek és a kutyaadó mellett
- b. az önkormányzat mellett
- c. a kutya mellett
- d. a fekhely, a póráz, a nyakörv, az ápolási eszközök és a játékok mellett

A helyes válasz betűjele: _____

3) ... segít, ha valami pozitív dologgal kötjük össze annak kimondását.

- a. az új kutya
- b. a kutyanév
- c. a pozitív dolog
- d. a simogatás és a dicséret

A helyes válasz betűjele: _____

6 pont

2. Az A. mondat a szövegből származik, a B. ennek megváltoztatott szórendű és hangsúlyozású változata.

1) Melyik mondat állítja, hogy a kutyák örökbefogadása nagyobb felelősséggel jár, mint más állatoké? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

A. Aki az állatmenhelyről fogad örökbe kutyát, nagy felelősséget vállal.

B. Aki az állatmenhelyről kutyát fogad örökbe, nagy felelősséget vállal.

A helyes válasz betűjele: _____

2) Melyik mondat állítja, hogy az örökbefogadás legfontosabb feltétele a családtagok beleegyezése? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

A. Mindenekelőtt a családtagoknak kell egyetérteniük az örökbefogadásban.

B. Mindenekelőtt az örökbefogadásban kell egyetérteniük a családtagoknak.

A helyes válasz betűjele: _____

4 pont

3. Jelöld X-szel a táblázat megfelelő rovatában, hogy az alábbi mondatok tényközlést vagy véleményközlést fogalmaznak meg!

Kijelentés	a. Tényközlés	b. Véleményközlés
1) Az állatmenhelyek fenntartói a kutyák örökbefogadására meghatározott feltételeket szabnak.		
2) Az eledel, az ápolás és az állatorvosi költségek mind kiadást jelentenek.		
3) Fontos a megfelelő név megtalálása is.		
4) A kemény hanggal kezdődő és magánhangzóra végződő nevek tisztán hallhatóak a kutyák számára.		
5) Ezek meghitt, érzelmes pillanatok.		

5 pont

4. Azonosítsd az alábbi mondatban az igei állítmányhoz kapcsolódó teljes alanyi, tárgyi és határozói kifejezéseket! Írd a helyes válaszok betűjelét a táblázat megfelelő rovatába! Minden rovatba egyetlen betűjel kerül.

Pár éven belül a klasszikus neveket felválthatják a feltűnőbbek.

A helyes válaszok betűjelei:

- a. *pár éven*
- b. *pár éven belül*
- c. *a klasszikus*
- d. *a klasszikus neveket*
- e. *neveket felválthatják*
- f. *a feltűnőbbek*

1) a teljes alanyi szerepű kifejezés	
2) a teljes tárgyi szerepű kifejezés	
3) a teljes határozói szerepű kifejezés	

3 pont

5. Az alábbi mondatokban egy-egy birtokos szerkezet jelenik meg, a mondatok alatt pedig lehetséges birtokosok és birtokok (névelő nélkül). Azonosítsd mindkét mondatban a megfelelő szerkezet birtokosát és a birtokát! Írd a helyes válasz betűjelét a vonalra!

1) *Ha a gazdi családjában kisgyermek is élnek, akkor ennek megfelelően kiegyensúlyozott kutyát válasszon!*

- a. birtokos: *gazdi*; birtok: *családjában*
- b. birtokos: *családjában*; birtok: *kisgyermek*
- c. birtokos: *ennek*; birtok: *megfelelően*
- d. birtokos: *kiegyensúlyozott*; birtok: *kutyát*

A helyes válasz betűjele: _____

2) *Fontos a megfelelő név megtalálása is.*

- a. birtokos: *fontos*; birtok: *megfelelő*
- b. birtokos: *fontos*; birtok: *név*
- c. birtokos: *megfelelő*; birtok: *név*
- d. birtokos: *megfelelő név*; birtok: *megtalálása*

A helyes válasz betűjele: _____

4 pont

6. Az A. mondat a szövegből származik, a B. ugyanannak a mondatnak egy másik igealakot tartalmazó változata. Miben különbözik a két mondat jelentése? Írd a vonalra a helyes válaszok betűjelét!

1)

- A. *A névváltoztatást igyekezzen elkerülni!*
- B. *A névváltoztatást igyekszik elkerülni.*

- a. Abban, hogy az A. mondat korábban történt (múltbeli), a B pedig a jövőben várható eseményre utal.
- b. Abban, hogy az A. mondat vágyakozást fejez ki, a B. pedig parancsot ad.
- c. Abban, hogy az A. mondat javaslatot fogalmaz meg, a B. pedig egy viselkedésformát ír le.
- d. Nincs különbség a jelentésük között.

A helyes válasz betűjele: _____

2)

- A. *... az átszokás pedig sok időbe és energiába kerülhet.*
- B. *... az átszokás pedig sok időbe és energiába kerül.*

- a. Abban, hogy az A. mondat engedélyre utal, a B pedig kötelezettséget fogalmaz meg.
- b. Abban, hogy az A. mondat lehetőséget vet fel, a B. pedig állítást tesz.
- c. Abban, hogy az A. mondat vágyat fejez ki, a B. pedig véleményt közöl.
- d. Nincs különbség a jelentésük között.

A helyes válasz betűjele: _____

4 pont

7. Azonosítsd az ok-okozati összefüggést az alábbi mondatokban! Írd az okot és az okozatot a táblázatok megfelelő oszlopaiba!

1) *A kiskutyák még több időt igényelnek a nevelési feladatok miatt.*

Ok	
Okozat	

2) *Egy kutya örökbefogadásával kötelezettségek járnak, tehát a gazdinak változtatnia kell az életmódján, időbeosztásán.*

Ok	
Okozat	

4 pont

II. TÉTEL

(30 pont)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

Karcsika azóta akart kutyát magának, hogy Dédi unalmában megpróbálta megtanítani olvasni. Dédi ehhez *A vakvezető kutya képzése és nevelése* című, gazdag képanyaggal ellátott nagyalakú könyvet használta fel. Karcsika először nem nagyon akarta, de Dédi ilyen dolgokban nem ismert tréfát, úgyhogy megmondta Karcsikának, hogyha nem akar két szép nagy pofont kapni, akkor odaül, és megtanul ügyesen olvasni, mert a tudomány az még senkinek se ártott meg, és Karcsika nagyon jól emlékezett arra, hogy mi történt akkor, amikor Dédi biciklizni akarta megtanítani, úgyhogy odaült szépen az asztalhoz, ahogy Dédi kérte.

Mire Dédi egy hét múlva megunta az egész tanítósdit, Karcsika csak annyit tanult meg olvasni is és írni is, hogy KUTYA, azt is csak nyomtatott nagy betűkkel, viszont mire Dédi végre belátta, hogy nem fog menni, és feladta, már az egész könyvet legalább háromszor felolvasta Karcsikának. Karcsika attól kezdve elkezdte mondogatni anyának és apának, hogy neki nem kell más ajándék születésnapjára vagy a névnapjára, csakis egy kutya, de apa nagyon dühös lett, [...] Dédit is szidták a háta mögött, hogy az egészért csak ő a hibás, de Karcsika nem adta fel, hanem elkezdett mindenhova kutyákat rajzolni, és fel is írta mindegyik alá mindig, hogy KUTYA, vagy inkább azt, hogy KUYTA, mert a TY betűt sehogy se tudta megjegyezni. Ezenkívül naponta tízszer-tizenkétszer felnézett az égre, és elmondta, hogy „angyalka, nagyon szépen kérlek, hozzál nekem kutyát, nem baj, ha egészen kicsi, de az se baj, ha nagy, megígérem, hogy jó leszek”

Végül tényleg az angyal hozta el Karcsikának a kutyát, igaz, nem személyesen, csak Dédinek adta oda, nem tudta személyesen elhozni, mert sietni kellett neki az angyalok gyűlésére, mert az angyaloknak készülni kellett a karácsony esti nagy munkára, de az angyal látta, hogy Karcsika milyen nagyon szeretett volna egy kutyát, úgyhogy már így, Szenteste előtt, délből odaadta Dédinek a kartondobozt a kutyával, hogy hozza el Karcsikának, és Dédi el is hozta, oda is tette a dobozt Karcsika elé a szőnyegre, és mondta, hogy:

– Itt van Karcsika, tessék, ez a tiéd, az angyal küldte, mert olyan jó fiú voltál.

Karcsika rögtön kibontotta a dobozt, és ott volt benne egy kutya, egy igazi kutya, Karcsika először egy kicsit megijedt, mert a kölyökkutya nagyon morgott, de Dédi megkente a Karcsika kezét szépen szalonnával, és akkor a kutyakölyök megszagolta, és a meleg nyelvével lenyalta az ujjairól a zsírt, a nyelve egy kicsit érdes volt, olyan mint a radírguminak az a fele, amellyel Karcsika a rajzokról szokta leradírozni az elrontott részeket, úgyhogy Karcsika el is nevezte rögtön Radírnak a kutyát, Dédi mondta, hogy ez nem a legszebb név, nevezze inkább Hercegnek, vagy Wolfnak, vagy Cézárnak, vagy Kántornak, Karcsika azért se nevezte át.

– Radír! – mondta – Ülsz! – és felemelte hozzá az ujját, ahogy a könyvben a fényképen látta, és a kutya szépen leült.

– Látod, Dédi – mondta Karcsika –, hallgat a nevére.

– Jó – mondta a Dédi –, legyen akkor Radír a neve, te akartad, de mindenki ki fog nevetni.

(Dragomán György: Radír. Részlet)

Válaszolj a fenti szöveghez kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

1. Írd a táblázat üres rovataiba a korábban említett események/történések betűjelét!

1)	Dédi a. ... végre belátta, hogy nem fog menni. b. ... már az egész könyvet legalább háromszor felolvasta Karcsikának.	
2)	Karcsika a. ... rögtön kibontotta a dobozt. b. ... először egy kicsit megijedt.	

4 pont

2. Értelmezd 4–5 mondatban a szöveg alapján a következő részletet!

„Ezenkívül naponta tízszer-tizenkétszer felnézett az égre, és elmondta, hogy »angyalka, nagyon szépen kérlek, hozzád nekem kutyát, nem baj, ha egészen kicsi, de az se baj, ha nagy, megígérem, hogy jó leszek.«”

5 pont

3. Mutasd be 5–6 mondatban a Karcsika és Dédi közti viszonyt!

6 pont

4. Írd meg a fenti történetet 10–15 mondatos elbeszélő szövegben Karcsika nézőpontjából!

Megjegyzés: pontot ér a szöveg információihoz és a kért szövegtípushoz való igazodás, a szöveg nyelvi megformáltsága, a helyesírás.

This image shows a single page of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins or other markings visible.

15 pont

